

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พฤติกรรมด้านความมีวินัยหรือระเบียบวินัยมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ พฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อเด็กในระยะยาว ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขเสียแต่เริ่มแรก โอกาสที่จะประสบปัญหาชีวิตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตนั้นสูงมาก เช่น ปัญหาการเรียนล้มเหลว ปัญหาความก้าวร้าว ปัญหาซึมเศร้าและปัญหาเข้ากับเพื่อนไม่ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 8) ทั้งนี้ครูอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องตระหนักในภาระหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนนักเรียน โดยต้องศึกษาหารูปแบบและวิธีการในการปลูกจิตสำนึกให้แก่เด็กในด้านความมีวินัย เพราะหากนักเรียนขาดความมีวินัยจะทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียน การปฏิบัติตนในสังคม และการดำเนินชีวิตในสังคม หากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเป็นภาระในสังคมในที่สุด

วินัยในตนเอง หมายถึง การดำเนินชีวิตของบุคคลที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม บุคคลสามารถควบคุมการกระทำ ความประพฤติการปฏิบัติของตนเองโดยใช้ความคิด และการแสดงออกที่เหมาะสม เคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบกติกา หรือข้อตกลงให้ปรากฏชัดเจนในชีวิตประจำวันทั่วไปเหมาะสมกับสถานการณ์ของส่วนรวม กลุ่ม ชุมชน หรือสังคม โดยไม่มีการบังคับ ตระหนักถึงคุณค่าของการปฏิบัติของตน สังคมจะสงบสุขได้ เมื่อบุคคลรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น หรือบุคคลในสังคมมีระเบียบวินัยต่อตนเองและต่อส่วนรวม ศตินันท์ นิลจันทร์ (2547, หน้า 19) ความมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก ความมีวินัยในตนเองเกิดจากความรู้ ความเข้าใจ การคิด การตัดสินใจ การเลือกกระทำด้วยความสมัครใจ เพราะเกิดจากการรับและตระหนักถึงคุณค่ามากกว่าการใช้คำสั่งหรือใช้อำนาจ ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความสงบสุขและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย วิจิตรา เงินบาท (2556, หน้า 11)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 กำหนดว่ากระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตใต้สำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 5)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มีความมุ่งหมายเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ตามความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลักสูตร ก่อนประถมศึกษาหรือหลักสูตรปฐมวัย มีความมุ่งหมายสอดคล้องกัน คือ เป็นการพัฒนา ผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และ สติปัญญา โดยมุ่งหวังให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในการดำเนินชีวิตนั่นเอง

นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2548, หน้า 77) ได้กล่าวว่า ช่วงเด็กแรกเกิด จนถึงอายุก่อน 10 ปีนี้ เป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมและ วัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กยังเป็น “ไม้อ่อนที่ดัดง่าย” ฉะนั้น การปฏิบัติต่อเด็ก อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการทางจิตใจของเด็กเล็กและเด็กโตจะเป็นการป้องกันปัญหา ที่จะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ได้มาก ดังนั้น โรงเรียนในฐานะเป็นสถาบันทาง การศึกษา ถือเป็นหน้าที่หลักที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้เด็กพัฒนาการคิดเชิงเหตุผล ด้านจริยธรรมได้มากขึ้น โดยเฉพาะการเล่นิทานเป็นการเล่าเรื่องต่างๆ ส่วนมากจะเป็น เรื่องที่เน้นการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น ในการเล่นิทานสื่อที่ใช้อาจเป็นรูปภาพหนังสือนิทาน หุ่น การแสดงท่าทางประกอบ การเล่าเรื่อง เพราะคุณธรรม จริยธรรม 5 ประการนี้ เป็นคุณธรรมจริยธรรมที่ควรปลูกฝัง ให้แก่เด็กในระดับปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับที่ได้กำหนดคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ถึง คือ ความมีวินัย เพราะเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น

จากความสำคัญของการพัฒนาเด็กระดับก่อนประถมศึกษาดังกล่าว ต่างประเทศก็ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้ทันกับเหตุการณ์และสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว หลายประเทศทั่วโลกได้ประกาศวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาอย่างชัดเจน เช่น สหรัฐอเมริกาได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญที่สุด คือ บทบาทผู้นำด้านการศึกษาในการทำงานร่วมกันกับชุมชนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องมีกลไกให้โรงเรียนทำงานอย่างใกล้ชิดกับโครงการดูแลปฐมวัยก่อนเข้าโรงเรียน ให้ปรับตัวได้อย่างราบรื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 43)

การเรียนการสอนและการปลูกฝังจริยธรรม นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและกำลังได้รับความสนใจจากผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาดังที่ ลำไย บัวพิทักษ์ (2542, หน้า 3) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคม ลักษณะการดำรงชีวิตที่สลับซับซ้อนขึ้นการบีบคั้นทางเศรษฐกิจและความย่ำแย่ของสภาพแวดล้อมที่ชักจูงใจให้บุคคลแสวงหาความสนุกสนานบันเทิง ทำให้บุคคลตกเป็นทาสของสิ่งแวดล้อมหย่อนความมีระเบียบทางจิตใจ มีความเห็นแก่ตัว ไม่คิดถึงผลกระทบต่อผู้อื่น ทั้งหมดนี้ทำให้การอบรมสั่งสอนจริยธรรมด้วยวิธีการแบบเดิมได้ผลน้อยลงนั่นเพราะครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสั่งสอนโดยครูสวมบทบาทของผู้มีอำนาจเด็ดขาดที่จะกำหนดว่าควรเรียนอะไร เรียนอย่างไร และครูเองยังประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดเทคนิคการสอนใหม่ๆ และการใช้สื่ออุปกรณ์

นิทาน คือ เรื่องที่เล่ากันต่อๆ มาจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยไม่ทราบว่าเป็นผู้แต่ง เช่น นิทานสังข์ทอง ปลาบู่ทอง หรือโสนน้อยเรือนงาม มีการเล่าสู่กันฟังจากปู่ย่าตายายของเรา พ่อแม่ของเรารวมทั้งตัวเราเอง ไปจนถึงลูก หลาน เหลน โหลน ของเรา เป็นทอดๆ กันไปรุ่นแล้วรุ่นเล่า บางครั้งก็แพร่กระจายจากท้องถิ่นหนึ่งไปสู่อีกท้องถิ่นหนึ่ง เช่น นิทานเรื่องสังข์ทอง อาจมีหลายสำนวนแล้วแต่ความทรงจำ ความเชื่อ อารมณ์ของผู้เล่า และวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ประคอง นิมมานเหมินท์ (2550, หน้า 9)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการใช้นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัย เป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความมีวินัยเพื่อความสุขและความสำเร็จของตนเองและสังคม ดังนั้นการที่จะให้เกิดวินัยขึ้นในหมู่คณะไม่ว่าจะเป็นวินัย

ด้านใดก็ตาม ล้วนแต่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมหากแต่วินัยในตนเองนั้นเป็นพื้นฐาน ที่นำไปสู่ความมีวินัยในหมู่คณะและสังคมต่อไปซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ในการส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่
2. นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย มีจริยธรรมด้านความมีวินัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนหรือไม่
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ก่อนและหลังการเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัย สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. จริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัย สำหรับเด็กปฐมวัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมที่เหมาะสมตามวัย
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเต็อศรีวิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 12 ห้องเรียน นักเรียน จำนวน 161 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านโนนอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือ นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือ นิทานคุณธรรม

2.2.2 ความมีวินัย

2.2.3 ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 มี 16 เรื่อง ดังนี้

ตาราง 1 นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย

ชื่อนิทาน	ความมีวินัยในแต่ละด้าน
<u>ความมีวินัยต่อตนเอง</u>	<u>ความมีวินัยต่อตนเอง</u>
1. เศรษฐีกับลูกน้องจอมโลภ	รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
2. ไฟไหม้ไม่ได้ขึ้นรถบัส	การเข้าแถวรับบริการก่อน-หลัง
3. ม่านไหมคนเก่ง	ไม่พูดคุยขณะรับประทานอาหาร
4. ตะวันหลงผิด	ทิ้งขยะในที่รองรับ
5. ชยะวิเศษ	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. พอเพียงเพื่อเลี้ยงชีพ	การเก็บของเข้าที่

ตาราง 1 (ต่อ)

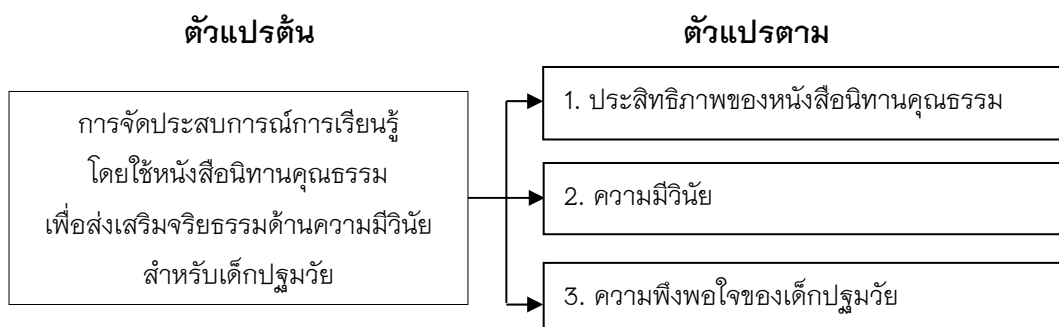
ชื่อนิทาน	ความมีวินัยในแต่ละด้าน
<u>ความมีวินัยต่อครอบครัว</u>	<u>ความมีวินัยต่อครอบครัว</u>
7. ม่านไหมคนเก่ง	รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
8. ลูกหมีไม่มีวินัย	การเข้าแถวรับบริการก่อน-หลัง
9. รถลากของโจ	ไม่พุดคุยขณะรับประทานอาหาร
10. ของเล่นจากนางฟ้า	ทิ้งขยะในที่รองรับ
11. ชุมชนของฉัน	ปฏิบัติตามข้อตกลง การเก็บของเข้าที่
<u>ความมีวินัยต่อโรงเรียน</u>	<u>ความมีวินัยต่อโรงเรียน</u>
12. ห้องเรียนแห่งรัก	รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตามคำสั่งได้
13. โรงเรียนแห่งความรัก	การเข้าแถวรับบริการก่อน-หลัง
14. ไม่แข่งคิวก็เร็วได้	ไม่พุดคุยขณะรับประทานอาหาร
15. งูวดเก่ง	ทิ้งขยะในที่รองรับ
16. วินนีอยากกลองดี	ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน การเก็บของเข้าที่

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือ
นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2559 จำนวน 8 สัปดาห์ๆ ละ 2 ชั่วโมง 30 นาที จัดกิจกรรมวันละ 30 นาที
รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง 30 นาที ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย วิเคราะห์หลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย ศึกษาลักษณะองค์ประกอบ และกระบวนการพัฒนาหนังสือนิทาน
คุณธรรม การออกแบบและการสร้างหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรม
ด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. หนังสือนิทานคุณธรรม หมายถึง เป็นนิทานที่แต่งขึ้นเพื่อสอดแทรกแนวคิดด้านความมีวินัย คติสอนใจด้านความมีวินัย ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนานและผ่อนคลายความเครียด สร้างเสริมจินตนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความมีวินัย สำหรับเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546

2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง การใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ในระหว่างการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องทำแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัยทั้ง 16 เรื่อง เมื่อจัดประสบการณ์ทั้ง 16 เรื่องสิ้นสุดลง ผู้วิจัยใช้แบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย ซึ่งเป็นชุดเดียวกัน กับแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยการทำแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัยอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. จริยธรรมด้านความมีวินัย หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฏิบัติตามกฎ คำสั่ง กติกาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เพื่อก่อให้เกิดความเจริญต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อโรงเรียน 1) การเข้าแถวรับบริการก่อน-หลัง 2) ไม่พูดคุยกขณะรับประทานอาหาร 3) ทิ้งขยะในที่รองรับ 4) ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน 5) การเก็บของเข้าที่ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัยหลังเรียน จำนวน 12 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานคุณธรรม หมายถึง อัตราส่วนของคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนที่ทำกิจกรรมในระหว่างเรียนกับร้อยละของคะแนนเฉลี่ยในทำแบบประเมินจริยธรรมหลังเรียน ในการเรียนด้วยแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทำแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยจากแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัยทุกเล่มทั้งหมด 16 เรื่อง

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก รัก ชอบ ยินดี เต็มใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งวัดโดยแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 5 ข้อ

6. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย-เด็กหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านโนนอุดมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3